

Вчера на Лайпцигския панаир на книгата изненадващо се заформи скандал, провокиран от представянето на поредното издание на едно от най-известните германоезични издания за литература и култура „Гнездо на оси“ - тримесечник с обзореен характер. Тазгодишният пролетен брой е посветен на Македония - като история, нация и език.

Сборникът е озаглавен „Македония: гласовити въпроси“ и предизвиква наистина такива.

Скандалът бе провокиран от публикацията за Македония на живеещия в Германия наш журналист, политически коментатор и преводач Милен Радев.

Преди всичко историческа и проследяваща македонската история в последните около 120 години, изходната позиция на текста е да представи българския поглед към македонския език и нация.

„Такава бе и самата идея на издателите, когато ми се обадиха“, признава Милен Радев пред news.bg.

Освен статията в пролетното издание има и стихове от световно известния македонски поет Богомил Дюзел, на Лидия Димковска, Никола Мацирков и други македонски поети, както и на босненския автор Джевад Карахасан.

Реакцията към текста на Радев обаче е гневна - много обаждания на лични познати, на представителите на македонската общност в Германия. Има информация дори, че македонското външно министерство подготвя и официална реакция по случая.

Статията се придържа към исторически събития и факти, с явен стремеж да не съдържа политически импликации.

Според коментира на Радев гневната реакция на много македонци, е преди всичко ирационална, продиктувана от емоцията, но и от известен шок - за първи път на немски език излиза в концентриран вид дълъг материал за македонската история.

Милен Радев предполага, че и много македонци за първи път се запознават с някои факти.

Именно заради това са последвали обаждания от журналисти, писатели, публични личности, които обвиняват Милен Радев, че не признава съществуването на македонски нация и език.

Самият той посочва, че не трябва и не може да се затварят очите пред реалностите на настоящето.

Така стои въпросът е с македонската нация и език.

В статията си неведнъж съм бил силно критичен към българската позиция спрямо Македония. Не може да се крие - многократно в историята македонците са били

разочаровани от България, и има защо - и от Екзахрията, и по време на Илинденското въстание, три път български войски освобождават Македония, а след това се изтеглят и оставят след себе си кървища", припомня Радев.

Според тезата му в момента както българската, така и македонската позиция трябва да бъдат преди всичко прагматични, да бъдат насочени от взаимния интерес.

Факт е, че има две държави, две нации, два езика - в момента, и както България първа призна Македония като държава, така е време да се признае и езика. Също така обаче, не може Македония да продължава да отрича българския си произход.

Реакциите в момента са ирационални, истерични, като такива те се възприемат и в самата Германия, която традиционно поддържа Балканските държави", коментира Милен Радев, според когото митовете, легендите, нерационалните заинатявания, глупавите провокации вече са неуместни.

Статията на Милен Радев - която той в най-скоро време ще преведе на български, завършва с припомняне на една бележка на публициста и есеист от македонски произход, но писал на български език Симеон Радев, който след конференцията в Букурещ през 1913 година пише - „Стабилността в историята се постига само със справедливост."

Милен Радев завършва с пожелание справедливите аргументи да бъдат чути и в София, и в Скопие.

Издателите на „Гнездо на оси" са обещали в следващия брой да дадат право на отговор и на македонски журналисти.